

ที่ มท ๐๓๐๙.๘/ว ๑๐๘๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง การปรับปรุงแนวทางประกอบการพิจารณาให้สัญชาติไทยแก่ชนกลุ่มน้อย โดยการแปลงสัญชาติตาม
มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. กฎกระทรวงกำหนดแบบ วิธีการ และค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทย
การแปลงสัญชาติเป็นไทย และการกลับคืนสัญชาติไทยสำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย
พ.ศ. ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๘.๔/ว ๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๔๐๔๑ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยในการพิจารณาคุณสมบัติของคนต่างด้าวที่ขอมีสัญชาติไทยตามสามี และขอแปลง
สัญชาติเป็นไทย ตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแจ้งการปรับปรุงแนวทางประกอบการพิจารณาคุณสมบัติของ
คนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยที่ขอแปลงสัญชาติเป็นไทยกรณีผู้สูงอายุ เพื่อให้จังหวัดแจ้งอำเภอทราบและ
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา) ได้พิจารณาให้ความ
เห็นชอบปรับปรุงแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคุณสมบัติของคนต่างด้าวในการยื่นคำขอ
แปลงสัญชาติเป็นไทยตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา
อุปสรรคในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์รวมถึงกลุ่มผู้เฒ่าไร้สัญชาติ ซึ่งเป็น
กลุ่มบุคคลที่รัฐมีนโยบายแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิ โดยได้รับการจัดทำทะเบียนราษฎรและมีเลขประจำตัว
ประชาชน ๑๓ หลัก พร้อมทั้งได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวแล้ว ให้สามารถ
ขอแปลงสัญชาติเป็นไทยได้เช่นเดียวกับคนต่างด้าวอื่นทั่วไป โดยกำหนดแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจในการ
พิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอแปลงสัญชาติในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. คุณสมบัติเรื่องการมีความประพฤติดี ตามมาตรา ๑๐ (๒)

ให้ยกเว้นการตรวจสอบพฤติการณ์ทางการเมือง ยาเสพติด และพฤติการณ์เกี่ยวกับความ
มั่นคงของชาติ สำหรับผู้ขอแปลงสัญชาติที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป โดยให้ใช้การสอบพยานบุคคล
ที่น่าเชื่อถือจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ให้การรับรองแทน

๒. คุณสมบัติเรื่องการมีอาชีพเป็นหลักฐาน ตามมาตรา ๑๐ (๓)

๒.๑ กรณีผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปี
บริบูรณ์ในวันที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติ

/๒.๑.๑ ต้องมี...

๒.๑.๑ ต้องมีหนังสือรับรองการประกอบอาชีพจากสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว หรือสำนักงานจัดหางานจังหวัด (กรณีการทำงานในประเภทงานที่จะต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว เช่น ช่างก่อสร้าง กรรมกร คนรับใช้ในบ้าน เป็นต้น) หรือหนังสือรับรองการประกอบอาชีพที่นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตท้องที่ที่ผู้ขอแปลงสัญชาติมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ออกให้ (กรณีประกอบอาชีพส่วนบุคคล เช่น เกษตรกรรม ปศุสัตว์ ค่าขายแผงลอย เป็นต้น)

๒.๑.๒ ต้องมีหนังสือรับรองเงินเดือนหรือรายได้ (กรณีมีนายจ้าง ให้นายจ้างเป็นผู้ออกหนังสือรับรอง ส่วนกรณีไม่มีนายจ้าง ให้รับรองด้วยตัวเองหรือจะให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือรับรองก็ได้) และหลักฐานการเสียภาษีมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีติดต่อกันก่อนปีที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติ (เฉพาะผู้ขอแปลงสัญชาติที่มีรายได้ในเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษี)

๒.๑.๓ ต้องมีรายได้เฉลี่ยเดือนละไม่ต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) โดยอาจนำรายได้ของสามีหรือภรรยา มารวมได้ หรือเดือนละไม่ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ขอแปลงสัญชาติที่ได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวเป็นเวลาตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป หรือมีคู่สมรสหรือบุตรเป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือเรียนจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทย

๒.๒ กรณีผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไปในวันที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติ

ให้พิจารณาจากอาชีพที่ผู้สูงอายุสามารถทำได้ ไม่ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มอาชีพ หรืออาชีพส่วนบุคคล โดยให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตท้องที่ที่ผู้ขอแปลงสัญชาติมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เป็นผู้ออกหนังสือรับรองการประกอบอาชีพ และให้ยกเว้นเรื่องการเสียภาษีและเกณฑ์รายได้ตามข้อ ๒.๑.๒ และ ๒.๑.๓

๓. คุณสมบัติเรื่องการมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรต่อเนื่องจนถึงวันที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ตามมาตรา ๑๐ (๔)

ให้นับระยะเวลาจากวันที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (ดูจากใบสำคัญถิ่นที่อยู่) หรือวันที่ได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว แต่หากเอกสารดังกล่าวชำรุดสูญหายหรือมีเหตุที่ไม่สามารถแสดงหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ ให้นับระยะเวลาจากวันที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้เพิ่มชื่อผู้ขอแปลงสัญชาติในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๔)

๔. คุณสมบัติเรื่องความรู้ภาษาไทย ตามมาตรา ๑๐ (๕)

๔.๑ กรณีผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไปในวันที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติ

ต้องสามารถพูดและฟังภาษาไทยกลางเข้าใจได้ และสามารถร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมีได้ โดยต้องผ่านการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการกลั่นกรองการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยฯ (สำหรับผู้ขอแปลงสัญชาติที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร) หรือผ่านการสัมภาษณ์จากคณะทำงานสัมภาษณ์ สังเกตพฤติกรรม และทดสอบความรู้ภาษาไทยของจังหวัด (สำหรับผู้ขอแปลงสัญชาติที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด) และต้องผ่านเกณฑ์การให้คะแนนรวมกันไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

๔.๒ กรณีผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไปในวันที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติ

ให้พิจารณาจากการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร กล่าวคือ สามารถพูดหรือฟังภาษาไทยกลางหรือภาษาถิ่นที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในพื้นที่จังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ขอแปลงสัญชาติ เข้าใจได้ โดย

/ต้องผ่านการ...

ต้องผ่านการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการกลั่นกรองการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยฯ (สำหรับผู้ขอแปลงสัญชาติที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร) หรือผ่านการสัมภาษณ์จากคณะทำงานสัมภาษณ์ สังเกตพฤติกรรม และทดสอบความรู้ภาษาไทยของจังหวัด (สำหรับผู้ขอแปลงสัญชาติที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด) และไม่ต้องใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามข้อ ๔.๑

ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใช้หลักเกณฑ์ตามข้อ ๑ - ๔ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป อนึ่ง การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องสัญชาติของชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ รวมถึงกลุ่มผู้เผ่าไร้สัญชาติที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป ขอให้กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับเร่งรัดดำเนินการอย่างจริงจัง และเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสัญชาติให้แก่บุคคลกลุ่มดังกล่าว เพื่อให้ได้รับสิทธิที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ และห้ามมิให้มีการแสวงหาหรือเรียกรับผลประโยชน์หรือสิ่งตอบแทนใด ๆ จากการดำเนินการโดยเด็ดขาด เพราะนอกจากจะเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรแล้ว ยังทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ขององค์กรและจริยธรรมที่ดีของเจ้าหน้าที่รัฐอีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ และแจ้งให้อำเภอทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร. ๐-๒๓๙๑-๗๓๒๙-๓๒

โทรสาร ๐-๒๓๙๐๖-๙๒๑๗